

Full Dominical

EXTRA QUARESMA 2014

16 de març de 2014

Quaresma, per a què?

«**C**onverteix-te i creu en l'Evangelí» són les paraules que el celebrant ens va dir en imposar-nos la cendra al nostre cap, en començar la Quaresma. Però, la Quaresma per a què? Aquesta és la primera pregunta que ens fem el Dimecres de Cendra. El primer que cal dir és que la Quaresma no existeix per si mateixa, existeix per a la Pasqua, com a pas previ i preparatiu per a la gran festa de la Resurrecció del Senyor, com ens diu la pregària de benedicció de la cendra: que «els vostres servents que rebran la cendra arribin amb ànima pura a la celebració del misteri pasqual».

Per tant, els nostres gestos, actituds, propòsits i vivències; el nostre dejuni, abstinència, pregària i almoïna, tenen ple sentit cristià si els fem i vivim per tal que ens acostin a Crist. És el *converteix-te*: canvia el teu cor, la teva manera de ser, de viure, de pensar, de tractar els altres i de tractar-te a tu mateix, per tal que sigui més semblant, propera, a la manera de fer i viure de Jesús. És el que ens diu l'autor de la carta als filipencs: «Tingueu els mateixos sentiments que tingué Jesucrist» (Fl 2,5).

La nostra Quaresma és, per tant, per deixar treballar-nos pel Senyor, per cercar dins nostre quelcom que cal canviar ja no que respon, del tot, a la manera de fer de Jesús. És un «exercici quaresmal de la milícia cristiana» com ens diu l'oració col·lecta del Dimecres de Cendra, per tal que —com diu la mateixa pregària— «ens sentim enfortits amb l'auxili de la sobrietat». Trobem

aquí la metàfora paulina de la vida cristiana, i del temps de Quaresma especialment, com una cursa, un entrenament, un exercici per tal d'apropar-nos a Crist. «Així, doncs, jo corro, però no sense una meta; combató donant cops de puny, però no pas a l'aire», ens diu l'apòstol a la carta

als corintis (Co 9,26). No fem les coses perquè sí, no dejunen perquè sí, no ens abstenim perquè sí, no fem almoïna i augmentem la nostra caritat perquè sí, especialment en aquest temps que tants germans nostres pateixen per la crisi econòmica. L'objectiu de la nostra Quaresma, la *meta* en llenguatge paulí, és posar-nos ben a punt per a la Pasqua per celebrar dignament i santament la Resurrecció de Crist.

I tot plegat com hem de fer-ho? L'Evangelí del Dimecres de Cendra (cf. Mt 6,1-6.16-18) ens dona les pautes per a la nostra vida quaresmal. Caritat i almoïna en silenci, discreció, sense presumir del bé que fem, talment «que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta». Pregària en el silenci i el recolliment, humil i profunda, recollida al fons del cor «tanca't amb pany i clau»; i el nostre dejuni no pas «amb posat trist» sinó ben alegre, que al cap i a la fi el que ens preparam per celebrar és la festa de la festes, la Pasqua del Senyor. Per tant, amb la cara i el cor ben nets i perfumats.

Quaresma, doncs, camí de Pasqua i per a la Pasqua, amb pregària, dejuni i caritat, com *ei-nes* que ens ajuden i preparen per apropar-nos al Crist. De nou el missal —el l'oració sobre les ofrenes del Dimecres de Cendra— ens ho diu clarament: us demanem que nets de pecat per la penitència i les obres de caritat... ens preparam per celebrar devotament la Passió del vostre fill.

Bona i Santa Quaresma a tots!

El viacrucis, devoció pròpia de la Quaresma

Entre les devocions pròpies del temps de Quaresma —o dels divendres de tot l'any, dia penitencial— excel·leix la del viacrucis, o camí de la creu, devoció catòlica sorgida a l'edat mitjana que consisteix a recordar —millor seria dir *contemplar*— la passió de Crist tot recorrent, pregant-hi i meditant-hi, catorze creus o estacions, que representen els episodis del camí de la creu que va fer Jesús fins al Calvari, i que es clou amb els episodis de la crucifixió i l'enterrament.

Les estacions es poden trobar indicades com un itinerari a l'interior de les esglésies o en un camí a l'aire lliure, com en el santuari de Lourdes. L'art cristià ha plasmat àmpliament alguns d'aquests episodis, com les caigudes de Jesús portant la creu, el de la trobada de Jesús amb la seva mare i el de la Verònica, i sobretot la crucifixió i el davallament de la creu i el cos mort de Jesús en braços de la seva mare (les *Pietats*).

Segons recull el llibre *Pregàries del cristià*, editat recentment pels bisbes de Catalunya, aquestes són les 14 estacions:

1. Jesús és condemnat a mort.
2. Jesús porta la creu al coll.

3. Jesús cau per primera vegada a terra sota el pes de la creu.
4. Jesús troba la seva mare.
5. El Cireneu ajuda Jesús a portar la creu.
6. La Verònica eixuga la cara de Jesús.
7. Jesús cau per segona vegada a terra.
8. Jesús consola les dones de Jerusalem.
9. Jesús cau per tercera vegada a terra.

10. Despullen Jesús i li donen per beure fel i vinagre.
11. Jesús és clavats a la creu.
12. Jesús mor a la creu.
13. Jesús és davallat de la creu.
14. Jesús és col·locat en el sepulcre.

Modernament, d'acord amb un sentit més teològic i litúrgic, de vegades s'hi afegeix una quinzena estació que recorda la resurrecció de Jesús. També s'ha escrit un viacrucis pròpiament pasqual —el *Via-lucis*, de Martín Descalzo, o un *Via-matris*, des de les vivències de la Mare de Jesús. Molts deuen recordar la retransmissió per TV del viacrucis que presideix el Papa al Coliseu de Roma el Divendres Sant al vespre, o els cants espirituals negres «Hi eres tu quan el duien a la creu» o «El camí que féu Jesús». Entre els viacrucis més populars a Catalunya, destaca el del P. Lluís Maria de Valls, de la Congregació de l'Oratori, amb música de Lluís Millet, amb una tonada que deuen recordar molts: «Per vostra passió sagrada, adorable Redemptor, perdoneu altra vegada aquest pobre pecador.»

J.P.

La Quaresma del papa Francesc

«Es va fer pobre per enriquir-nos amb la seva pobresa» (cf. 2Co 8,9)

Una de les primeres expressions del papa Francesc en ser escollit fou: «Com voldria una Església pobra i per als pobres». Us oferim, per a la reflexió personal i comunitària, una tria del Missatge de Quaresma on el papa Francesc aprofundeix en el sentit de la pobresa, i la força redemptora de la pobresa de Crist.

- Déu no es revela mitjançant el poder i la riquesa del món, sinó mitjançant la debilitat i la pobresa.
- La caritat, l'amor és compartir en tot la sort de l'estimat. L'amor ens fa semblants, crea igualtat, derroca els murs i les distàncies.
- La finalitat de Jesús en fer-se pobre no és la pobresa en si mateixa, sinó —diu sant Pau— «... per enriquir amb la seva pobresa».
- La pobresa de Crist és la major riquesa: la riquesa de Jesús és la seva confiança il·limitada en Déu Pare, és encomanar-se a Ell en tot moment, buscant sempre i només la seva voluntat i la seva glòria.
- S'ha dit que l'única veritable tristesa és no ser sants (L. Bloy); podríem dir també que hi ha una única veritable misèria: no viure com a fills de Déu i germans de Crist.
- En tota època i en tot lloc, Déu segueix salvant els homes i salvant el món mitjançant la pobresa de Crist, el qual es fa pobre en els Sagraments, en la Paraula i en la seva Església, que és un poble de pobres.
- La riquesa de Déu no pot passar a través de la nostra riquesa, sinó sempre i només a través de la nostra pobresa, personal i comunitària, animada per l'Esperit de Crist.
- Els cristians estem cridats a mirar les misèries dels germans, a tocar-les, a fer-nos-en càrrec i a realitzar obres concretes per tal d'alluejar-les.
- La misèria no coincideix amb la pobresa; la misèria és la pobresa sense confiança, sense solidaritat, sense esperança. Podem distingir tres tipus de misèria: la misèria material, la misèria moral i la misèria espiritual.
- Davant d'aquesta misèria, l'Església ofereix el seu servei, la seva *diakonia*, per respondre a les necessitats i curar aquestes ferides que desfiguren la cara de la humanitat.
- En els pobres i en els últims veiem el rostre de Crist; estimant i ajudant els pobres estimem i ser-

vim Crist. Els nostres esforços s'orienten també a trobar la manera que cessin en el món les violacions de la dignitat humana, les discriminacions i els abusos que, en tants casos, són l'origen de la misèria.

- No és menys preocupant la misèria moral, que consisteix a con-

vertir-se en esclaus del vici i del pecat. Quantes famílies viuen angixades perquè algun dels seus membres —sovint jove— té dependència de l'alcohol, les drogues, el joc o la pornografia!

- Si considerem que no necessitem Déu, que en Crist ens dóna la mà, perquè pensem que ens bastem a nosaltres mateixos, fem camí cap al fracàs. Déu és l'únic que veritablement salva i allibera.
- És bonic experimentar l'alegria d'estendre aquesta bona nova, de compartir el tresor que se'ns ha confiat, per consolar els cors afligits i donar esperança a tants germans i germanes sumits en el buit. Es tracta de seguir i imitar Jesús, que va anar a la recerca dels pobres i els pecadors com el pastor amb l'ovella perduda, i ho va fer ple d'amor.
- Estimats germans i germanes, que aquest temps de Quaresma trobi tota l'Església disposada i sol·lícita a l'hora de testimoniar a tots els qui viuen en la misèria material, moral i espiritual el missatge evangèlic, que es resumeix en l'anunci de l'amor del Pare misericordiós, llest per abraçar en Crist cada persona. Podrem fer-ho en la mesura que ens conformem a Crist, que es va fer pobre i ens va enriquir amb la seva pobresa.
- No oblidem que la veritable pobresa fa mal: no seria vàlid un despulament sense aquesta dimensió penitencial. Desconfio de l'almoïna que no costa i no fa mal.

Una de las primeras expresiones del Papa Francisco al ser elegido fue: «Cómo desearía una Iglesia pobre y para los pobres». Os ofrecemos, para la reflexión personal y comunitaria, una selección del Mensaje de Cuaresma, en la que el Papa Francisco profundiza en el sentido de la pobreza.

- Dios no se revela mediante el poder y la riqueza del mundo, sino mediante la debilidad y la pobreza.
- La caridad, el amor es compartir en todo la suerte del amado. El amor nos hace semejantes, crea igualdad, derriba los muros y las distancias.
- La finalidad de Jesús al hacerse pobre no es la pobreza en sí misma, sino —dice san Pablo— «...para enriqueceros con su pobreza».
- La pobreza de Cristo es la mayor riqueza: la riqueza de Jesús es su confianza ilimitada en Dios Padre, es encomendarse a Él en todo momento, buscando siempre y solamente su voluntad y su gloria.
- Se ha dicho que la única verdadera tristeza es no ser santos (L. Bloy); podríamos decir también que hay una única verdadera miseria: no vivir como hijos de Dios y hermanos de Cristo.
- En toda época y en todo lugar, Dios sigue salvando a los hombres y salvando el mundo mediante la pobreza de Cristo, el cual se hace pobre en los Sacramentos, en la Palabra y en su Iglesia, que es un pueblo de pobres.
- La riqueza de Dios no puede pasar a través de nuestra riqueza, sino siempre y solamente a través de nuestra pobreza, personal y comunitaria, animada por el Espíritu de Cristo.
- Los cristianos estamos llamados a mirar las miserias de los hermanos, a tocarlas, a hacernos cargo de ellas y a realizar obras concretas a fin de aliviarlas.

- La miseria no coincide con la pobreza; la miseria es la pobreza sin confianza, sin solidaridad, sin esperanza. Podemos distinguir tres tipos de miseria: la miseria material, la miseria moral y la miseria espiritual.
- Frente a esta miseria la Iglesia ofrece su servicio, su *diakonia*, para responder a las necesidades y curar estas heridas que desfigurarán el rostro de la humanidad.
- En los pobres y en los últimos vemos el rostro de Cristo; amando y ayudando a los pobres amamos y servimos a Cristo. Nuestros esfuerzos se orientan asimismo a encontrar el modo de que cesen en el mundo las violaciones de la dignidad humana, las discriminaciones y los abusos, que, en tantos casos, son el origen de la miseria.
- No es menos preocupante la miseria moral, que consiste en convertirse en esclavos del vicio y del pecado. ¡Cuántas familias viven angustiadas porque alguno de sus miembros —a menudo joven— tiene dependencia del alcohol, las drogas, el juego o la pornografía!
- Si consideramos que no necesitamos a Dios, que en Cristo nos tiende la mano, porque pensamos que nos bastamos a nosotros mismos, nos encaminamos por un camino de fracaso. Dios es el único que verdaderamente salva y libera.
- Es hermoso experimentar la alegría de extender esta buena nueva, de compartir el tesoro que se nos ha confiado, para consolar los corazones afligidos y dar esperanza a tantos hermanos y hermanas sumidos en el vacío. Se trata de seguir e imitar a Jesús, que fue en busca de los pobres y los pecadores como el pastor con la oveja perdida, y lo hizo lleno de amor.
- Queridos hermanos y hermanas, que este tiempo de Cuaresma encuentre a toda la Iglesia dispuesta y solícita a la hora de testimoniar a cuantos viven en la miseria material, moral y espiritual el mensaje evangélico, que se resume en el anuncio del amor del Padre misericordioso, listo para abrazar en Cristo a cada persona. Podremos hacerlo en la medida en que nos conformemos a Cristo, que se hizo pobre y nos enriqueció con su pobreza.
- No olvidemos que la verdadera pobreza duele: no sería válido un despojo sin esta dimensión penitencial. Desconfío de la limosna que no cuesta y no duele.

Les lectures dels diumenges de Quaresma

Durant el temps de Quaresma, les tres lectures del diumenge no tenen una unitat, no parlen totes tres d'un únic tema, sinó que van seguint cada una d'elles un ritme propi, i totes juntes formen com un mosaic que ens fa descobrir tots els grans temes de reflexió i vivència cristiana que ens prepararan per a la Pasqua.

Enguany, en el cicle A del leccionari, la primera lectura del temps de Quaresma és un repàs de les etapes principals de la història de la salvació, en tot el temps de preparació de la vinguda de Jesucrist. Aquest any, comencem per la creació i el pecat dels primers pares, veiem després la crida d'Abraham, el camí cap a la terra promesa, la unció de David com a rei, i la promesa profètica del retorn alliberador després de l'exili, que és un anunci d'alliberament definitiu.

La segona lectura és un seguit de textos de sant Pau que reflexionen sobre la salvació que hem rebut i les actituds que calen per ser-hi fidels.

Els evangelis d'aquest any contenen les lectures que tradicionalment han marcat els passos dels batejats per a rebre el baptisme a la Vetlla pasqual. Els dos primers diumenges presenten escenes que es repeteixen cada any: les temptacions de Jesús i la transfiguració. Els tres següents són els evangelis baptismals: el diàleg amb la samaritana, en què Jesús anuncia l'aigua viva que rebran els qui creguin; la curació del cec de naixement, que és també el seu procés d'il·luminació per la fe; i la resurrecció de Llätzer, que és promesa de vida per als qui creuen en Jesús i s'incorporen en ell.

Font: Centre de Pastoral Litúrgica

Mirar el cor amb els ulls de les benaurances

La Quaresma és temps de conversió, de canviar el cor, sovint per preparar-nos per al sacrament de la reconciliació. De manera especial en aquest temps litúrgic, fem examen de consciència: les benaurances no són cap llista de coses a fer o de manaments a complir, però quan les escoltem, segur que ens toquen ben endintre i ens fa pensar si Jesús podria dir-nos, també a nosaltres, el seu missatge d'alegria. Si podria dir-nos: «Feliços vosaltres!» Us convidem, en aquesta Quaresma, a mirar el vostre interior amb les benaurances a la mà.

Feliços els pobres en l'esperit: ¿És Déu i el seu Regne la cosa més important de la meua vida?, ¿l'objectiu de la meua vida és seguir l'Evangeli de Jesús, encara que això a vegades no em sigui pas fàcil?, ¿confio en Déu per damunt de tot, i em sostinc en ell, sobretot quan se'm fa més difícil ser fidel a l'Evangeli?, ¿desitjo i treball pel benestar de tothom? ¿visc austerament i comparteixo els meus béns amb els qui tenen menys?

Feliços els qui ploren: ¿sé posar-me confiantment en mans de Déu en els dolors i les tristesses que m'arriben?, ¿sento com a propis els dolors i les tristesses que hi ha a prop meu?, ¿em sento solidari de tots els qui pateixen, aquí i arreu del món, per la fam, la guerra, la pobresa i qualsevol mena d'injustícia?

Feliços els humils: ¿reconec la grandesa de Déu i la meua petitesa?, ¿sóc senzill en totes les coses que faig?, ¿sé reconèixer les meves limitacions?, ¿sé acceptar que no sempre tinc la raó?

Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: ¿M'adono del mal que hi ha en mi?, ¿m'adono de les coses que faig i no hauria de fer, i de les actituds que hauria de canviar?, ¿m'adono de tot allò que hauria de fer i no faig, per viure més d'acord amb la justícia de Déu?

Feliços els compassius: ¿faig tot el que està a les meves mans per ajudar la gent que pateix?, ¿faig companyia als qui estan sols o malalts?, ¿sé que em cal ajudar als qui necessiten la meua ajuda, encara que no els conegui i tot encara que em caiguin malament?

Feliços els nets de cor: ¿sé reconèixer les bones coses dels altres i alegrar-me'n sincerament?, ¿sé reconèixer les coses bones dels qui no pensen com jo i fins i tot em cauen malament?, ¿vaig de bona fe?, ¿desconfio sempre de tothom i es-

tic convençut que d'entrada és millor pensar malament dels altres?, ¿miro de comprendre les actituds i actuacions dels altres?

Feliços els qui treballen per la pau: ¿miro de posar pau al meu voltant, o més aviat sóc buscats?, ¿miro que les meves aportacions siguin per buscar solucions o més aviat ajudo a complir les coses i a crear mal ambient?, ¿estic atent als problemes de la pau al món i participo d'activitats a favor de la pau?

Feliços els perseguits pel fet de ser justos: encara que em pugui portar crítiques o menyspreus, ¿mantinc amb fermesa les actituds cristianes fonamentals, com ara l'esperit de servei, la senzillesa, el desprendiment, el compartir els béns, el perdó, la lluita contra la injustícia, la defensa dels pobres i dels febles?, ¿estic content de ser cristià?, ¿em manifesto cristià, amb senzillesa però convençudament?

Font: Exàmens de consciència. Col·lecció «Celebrar», 46. Centre de Pastoral Litúrgica

La Paraula celebrada.

Explicació bíblica de les lectures de tots els diumenges i festes

Totes les lectures, de tots tres cicles, explicades per treure'n tota la seva riquesa, i fer-ne un magnífic mitjà per aprofundir en les nostres celebracions i en la nostra vida cristiana.

Núria Calduch-Benages
498 pàg.

25,00 €

La col·lecció Emaús, ben propera

Creure, la força del testimoni. Per Agustí Cortés. El bisbe de Sant Feliu de Llobregat ens ofereix un conjunt de relats breus de personatges molt diversos, on es destaca el trobament o retrobament amb la fe cristiana. (9,50 €)

La trobada amb Jesús. Meditacions sobre la Paraula de Déu. Per Guillermo Juan Morado. Partint de les lectures dominicals, l'autor, com en altres llibres seus, ens convida a pregar i a acostar-nos a Jesús. (9,50 €)

Els evangelis baptismals. Per Manel Simó. Els evangelis de la samaritana, el cec de naixement i Llàtzer, que llegim enguany per la Quaresma, presentats i comentats per fer-ne un itinerari baptismal. Amb els textos disposats per a ser llegits entre diversos lectors. (8,50 €)

Un comentari al Credo. Per Joan Planelles. Uns comentaris senzills que ajuden a aprofundir en els diversos articles del Credo, per fer-ne aliment de la nostra vida cristiana. (8,50 €)

Vine i veuràs. Dotze guions de primer anunci. Per Xavier Morlans. A la col·lecció Emaús Maior, un llibre per ajudar,

de manera pràctica i concreta, aquells grups que es creen per acostar-se per primer cop a la fe o per retrobar-la o revifar-la. Amb un CD de cançons senzilles per acompanyar-hi. (16,00 €)

Un manual imprescindible

Los sacramentos de la iniciación cristiana. Per Jaume Fontbona. (Biblioteca Litúrgica 45). Una acurada i ben fonamentada presentació dels tres sacraments del Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia. La traducció del llibre del mateix títol publicat en català l'octubre passat. (29,00 €)

El leccionari de la Passió

Passió de Nostre Senyor Jesucrist. Els quatre textos de la Passió disposats per ser llegits entre tres ministres el Diumenge de Rams i el Divendres Sant. Ara també en castellà. (7,50 €)

Durant aquestes setmanes, podem llegir la vida d'aquests Sants i Santes:

- 6 de març, **Sant Oleguer**, home de reconciliació i pau
- 7 de març, **Santes Perpètua i Felicitat**, joves, mares, màrtirs
- 8 de març, **Sant Joan de Déu**, el "boig" de Granada
- 9 de març, **Santa Francesca Romana**, ciutadana de Roma
- 18 de març, **Sant Salvador d'Horta**, amb els pobres i malalts
- 19 de març, **Sant Josep**, el creient
- 23 de març: **Sant Josep Oriol**, amb tota l'ànima
- 2 d'abril, **Sant Francesc de Pàola**, sol i amb tots
- 5 d'abril, **Santa Irene**, la fermesa de la fe
- 5 d'abril, **Sant Vicent Ferrer**, predicador infatigable

(24 pàgines. Preu de cada exemplar: 2,25 €)

Cuadernos Phase

Los sacramentos, fuente de caridad. Per Dionisio Borobio.

Els sacraments contemplats a la llum de la gràcia per la qual Déu ens fa ofrena del seu amor. I que, alhora, ens fan viure la vida cristiana des de la donació de la caritat. (9,50 €)

Oracional. Del antiguo al nuevo pueblo de Dios. Una selecció que reuneix des de les oracions que presidiran la vida d'Israel, fins a la diversitat de gèneres amb què l'Església expressa la seva condició orant. (9,50 €)

Oracional. Del antiguo al nuevo pueblo de Dios. Una selecció que reuneix des de les oracions que presidiran la vida d'Israel, fins a la diversitat de gèneres amb què l'Església expressa la seva condició orant. (9,50 €)

Poesia i teatre per acostar-nos a la Passió

Crist, misteri. Per Josep Urdeix. A partir dels textos de l'Escriptura, una presentació poètica i teatral de la Passió de Crist, estrenada l'any 1965 i que és, encara, una reflexió, austera i actual, vàlida per als nostres dies. (10,00 €)

